

1. Obiekt

MOST DROGOWY

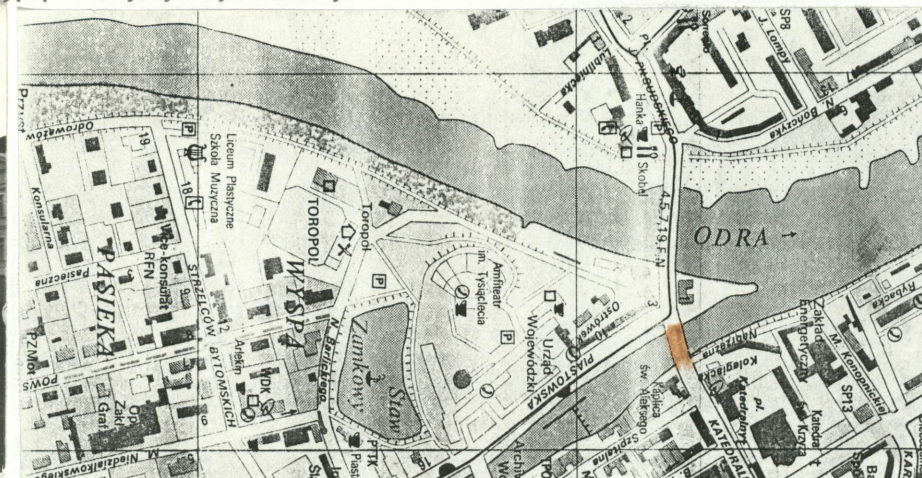
2. Czas powstania

ok. 1888 r.

3. Miejscowość

OPOLE

11. Zdjęcia, widok mostu od północy, neg. 200/750/4, przekrój poprzeczny, sytuacja, orientacja

4. Adres

Opole
nad kanałem "Młynówki"
w ciągu ul. Katedralnej

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo opolskie

gmina Opole

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Oppeln (do 1945 r.)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo opolskie

powiat Opole

8. Właściciel i jego adres

Urząd Miejski
Rynek-Ratusz
45-954 Opole

9. Użytkownik i jego adres

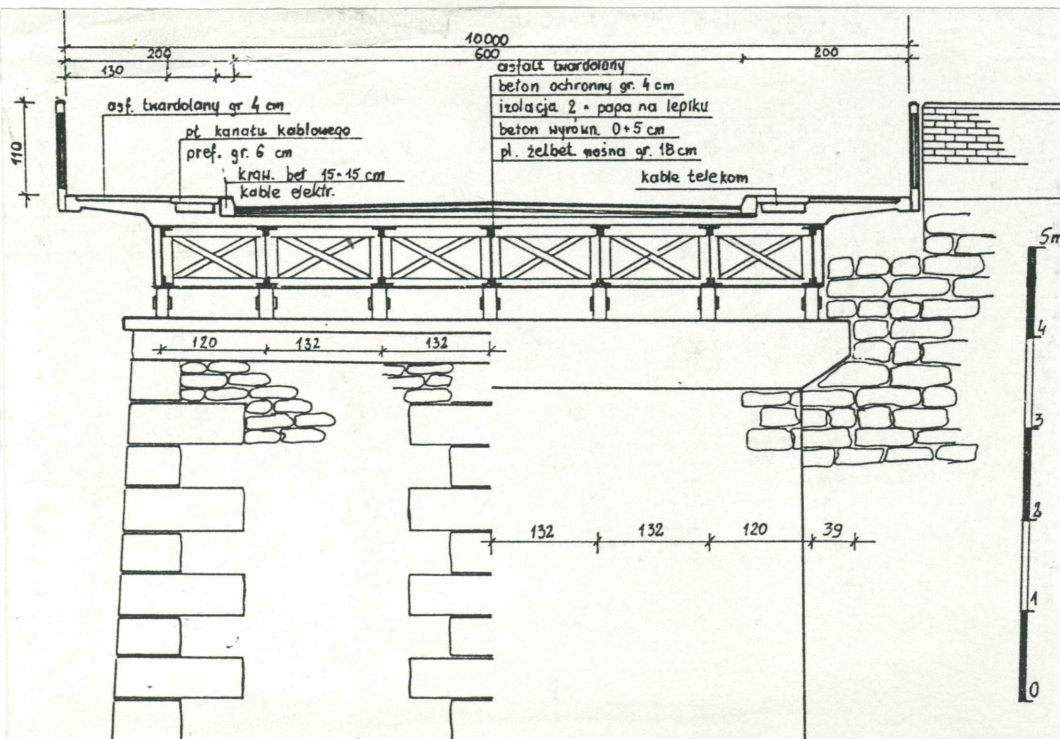
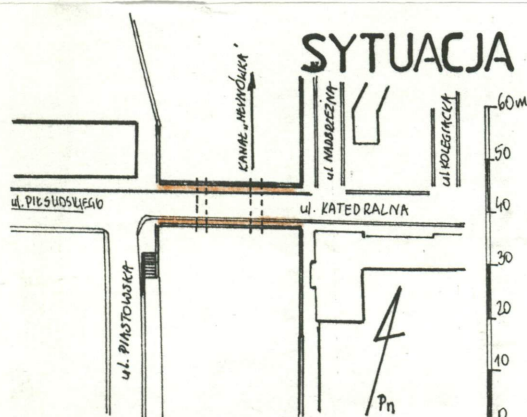
Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Al. Przyjaźni 9
45-573 Opole

10. Rejestr zabytków

Nr

data

SYTUACJA

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Informacja o moście przez Odrę w Opolu ukazuje się w źródłach już w roku 1240, nie wiadomo jednak czy chodzi tu o most znajdujący się u wylotu ulicy Zamkowej czy też położony przy ulicy Katedralnej. Założyć można że dokument wspomina o moście w ciągu ul. Zamkowej gdyż w XII w. na Odrze funkcjonował prom książęcy. Most, który łączył ulicę Katedralną z cyplem Ostrówka istniał napewno w 1421 r. W 1548 roku zbudowano na Odrze jaz i służył co spowodowało zmianę koryta rzeki której główny nurt stał się Młynówką. Z wyspą Pasieką łączyły miasto dwa mosty; jeden wpadał w bramę Zamkową "Schloßbrücke", a drugi - tzw. Mały Most Odrzański - w bramę Odrzańską. Trzeci most na Pasiece stanowił przedłużenie tego drugiego i łączył wyspę z lewym brzegiem Odry. Nosił on miano Dużego Mostu Odrzańskiego.

W latach 40-tych XIX w. przyłączono do miasta Opola dzielnicę zaodrzańską łącząc ją z centrum miasta stałym mostem. Most na kanale Młynówki został przebudowany i poszerzony w latach 1886-1888. Data budowy 1888 umieszczona była na ścianie przyczółka. Zatynkowana została w 1961 r. w czasie przebudowy która polegała na poszerzeniu pomostu do 10 m.

Mosty te przestały spełniać warunki rosnącego tutaj ruchu już w latach 20-tych XX w. W Archiwum Państwowym we Wrocławiu w aktach Zarządu Regulacji Rzeki Odry znajduje się teczka z dokumentacją uzasadniającą budowę nowego mostu przez Odrę. Rozpatrywano szereg koncepcji przyjmując tą która doprowadziła w połowie lat 30-tych do budowy mostu (Jahrhundertbrücke). Znajduje się tutaj również ekspertyza techniczna mostu przy ul. Katedralnej "Untersuchung der Odertorbrücke über den Mühlengraben zu Oppelne" z 24 marca 1931 r.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Most zbudowany jest nad kanałem "Młynówki" w ciągu ul. Katedralnej w Opolu.

Materiał i konstrukcja:

Przęsła. Konstrukcja przęseł wykonana jest w lewym ukosie zgodnie z kątem skrzyżowania i wynosi 72° . Most posiada trzy przęsła o rozpiętościach $12,65 + 12,80 + 12,65$ m mierząc wzdłuż osi jezdni. Usyrój nośny stanowi 7 belek stalowych pełnościennych, nitowanych, ciągłych o schemacie statycznie wyznaczalnym. Dwa przeguby wykonane w formie bolców znajdują się w środkowym przęśle. Przęsła skrajne o rozpiętościach $12,65$ m posiadają wsporniki o długości $2,90$ m nad przęsłem środkowym. Belka zawieszona nad głównym nurtem posiada rozpiętość $7,00$ m. Wielkość przęsła zawieszonego jest mniejsza niż belek w przęsłach skrajnych. Belki główne umieszczone są w rozstawie $1,32$ m za wyjątkiem belek skrajnych odsuniętych od pozostałych o $1,20$ m. W czterech przekrojach w przęśle oraz w punktach podparcia wykonano poprzecznicę w formie skratowania z kątowników. Skratowania wykonane w poszczególnych polach nie leżą na jednej linii prostopadłej do osi belek. Przesunięcie to wynika ze skosu konstrukcji.

Płyta pomostu. Płytę pomostową wykonano jako żelbetową nie zespoloną z dźwigarami głównymi o grubości $12,0$ cm. W obrębie chodników wykształcono w płycie kanały dla przeprowadzenia kabli elektrycznych. Na płycie pomostowej wykonano warstwę betonu wyrównawczego o zmiennej grubości od 0 do 5 cm w celu uzyskania spadku poprzecznego. Na warstwie wyrównawczej ułożono 1 cm warstwę izolacji, potem warstwę ochronną grubości 4 cm i na niej nawierzchnię z asfaltu twardolanego o grubości 5 cm. Nawierzchnię na chodnikach stanowi 4 cm warstwa asfaltu twardolanego zbrojonego siatką. Pod wspornikami chodnikowymi podwieszono po obu stronach mostu przewody wodociągowe i elektryczne.

Łożyska. Na filarach wykonano łożyska stałe a na przyczółkach ruchome jednorolkowe.

Podpory mostu. Wszystkie podpory wykonano jako masywne z ciosów kamiennych. Ławy podłożyskowe zarówno na filarach jak i na przyczółkach wykonano wtórnie jako żelbetowe. Ławy podłożyskowe od strony wschodniej wystają w formie krótkich wsporników poza ściany skrzydełek. W przyczółku od strony wschodniej znajduje się przesklepiony otwór będący ujściem nieczynnego cieku wodnego z obszaru miasta. Brzeg zachodni kanału w górę i w dół od mostu wzmocniony jest murami oporowymi. Od strony wschodniej mur oporowy wykonano od strony dolnej wody.

Parametry obiektu.

Konstrukcja trzyprzęsłowa o długości całkowitej $39,20$ m. Rozpiętość podporowa przęseł $12,65 + 12,80 + 12,65$ m. Na przęśle środkowym przęsło podwieszone symetrycznie o rozpiętości $7,00$ m. Przęsła skrajne jednowspornikowe o długości wspornika $2,9$ m. Belki blachownicowe o zmiennej wysokości. W przekroju poprzecznym znajduje się 7 dźwigarów rozmieszczonych w odstępach $1,20$ m skrajne i $1,32$ m środkowe. Szerokość jezdni na moście $6,00$ m, szerokość chodników $2 \times 2,00$ m. Szerokość użytkowa w świetle poręczy $10,00$ m. Nośność mostu ograniczona do $2,5$ t.

<p>14. Kubatura</p> <p>długość mostu 39,40 m</p> <p>szerokość użytkowa 10,00 m</p> <p>szerokość jezdni 6,00 m</p> <p>szerokość chodników 2 x 2,00 m</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>powierzchnia całkowita 394 m²</p> <p>powierzchnia jezdni 236,40 m²</p> <p>powierzchnia chodników 157,60 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>most drogowy</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>most drogowy w eksploatacji</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie</p> <p>Most został w 1964 r. przebudowany. Pierwotną konstrukcję z belek ustawionych w odstępach 0,98 m i 0,88 m (skrajne) z pomostem z zoresówek wypełnionych cegłą i betonem, z nawierzchnią z kostki granitowej, szerokości jezdni 5,00 m i chodników 2 x 1,40 m poszerzono. Obecnie most posiada całkowitą szerokość 10,00 m w tym jezdnię 6,00 m i chodniki po 2,00 m. Szerokość tę uzyskano przez rozstawienie belek w odstępach 1,32 m, skrajnych 1,20 m, oraz zastąpienia dawnego ciężkiego pomostu przez lżejszy w postaci monolitycznej płyty żlebetowej o grubości 12 cm z nawierzchnią asfaltową. W trakcie tego remontu wymieniono również stalowe bariery zastępując je nowymi o odmiennym rysunku. W 1994 r. do strony górnej wody wykonano konstrukcję przejścia rurociągu wody ciepłej dla WUPC.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan techniczny mostu nie budzi większych zastrzeżeń. Na dźwigarach stalowych występują liczne ubytki powłok malarskich. Na płycie pomostu postępuje korozja betonu spowodowana solami występuje również warstwa betonu skarbonizowanego. Drobnych napraw wymagają mury oporowe zarówno na brzegu wschodnim jak i zachodnim. Występują tu ubytki cegieł i częściowo wypłukanie spoin. Erozja cegły w murach oporowych spowodowana jest zniszczeniem izolacji przeciwwilgociowej. Uszkodzony jest betonowy krawężnik. Ubytki betonu powstały w wyniku mechanicznego uszkodzenia ruchem samochodowym.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z uwagi na walory historyczno-techniczne i architektoniczne oraz miejsce w krajobrazie kulturowym miasta most należy objąć ochroną prawną (wpis do rejestru zabytków) - utrzymać bryłę, plan i elewacje mostu, który dotychczas utrzymał kształt bliski oryginalnemu, - prace remontowe prowadzić pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- J. Kmita, K. Bieniek, Ekspertyza techniczna w sprawie przydatności do dalszej eksploatacji mostu drogowego w ciągu ul. Katedralnej w Opolu, Wrocław 1979, w: MPGKiM w Opolu
- L. Danielski, Orzeczenie techniczne, Most przez "Kanał Młynówki" w ciągu ul. Katedralnej w Opolu, Wrocław 1969, w: MPGKiM w Opolu
- S. Kaczmarek, E. Maślankiewicz, Orzeczenie techniczne, most drogowy przez Kanał Młynówki w ciągu ul. Katedralnej w Opolu, Opole 1989 r, w: MPGKiM w Opolu
- Ekspertyza techniczna, Untersuchung der Odertorbrücke über den Mühlengraben zu Oppeln, z 24 marca 1931 r w: AP we Wrocławiu, Akta Zarządu Regulacji Rzeki Odry sygn. 471 s. 35.

22. Bibliografia**23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)****24. Uwagi różne****25. Opracował; Program komputerowy karty - Word for Windows - BSiDZT S. Januszewski**

tekst mgr inż. Leszek Budych 15 lipiec 1994 r.

plany, rysunki mgr inż. Leszek Budych 15 lipiec 1994 r.

zdjęcia fotogr. mgr inż. Leszek Budych 15 lipiec 1994 r.

miejsce przechowywania negatywów BSiDZT S. Januszewski

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO !

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)**27. Załączniki**

Nr 1- dokumentacja fotograficzna

Nr 2- dokumentacja rysunkowa

1. Miejscowość

OPOLE

2. Obiekt

MOST DROGOWY
rz. Młynówka na ul. Katedralnej

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja fotograficzna

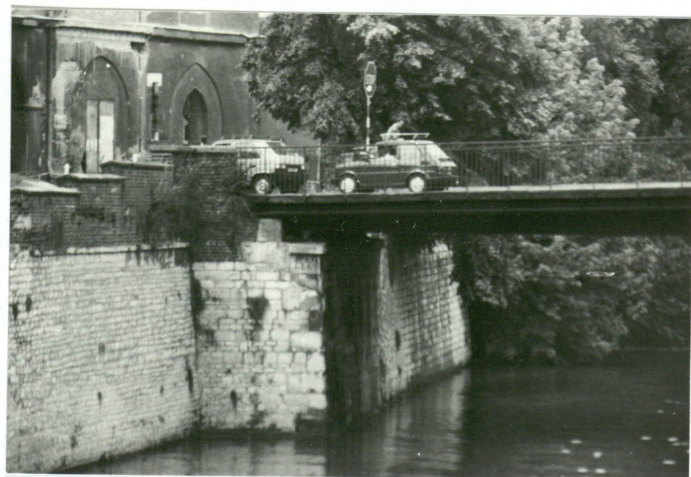
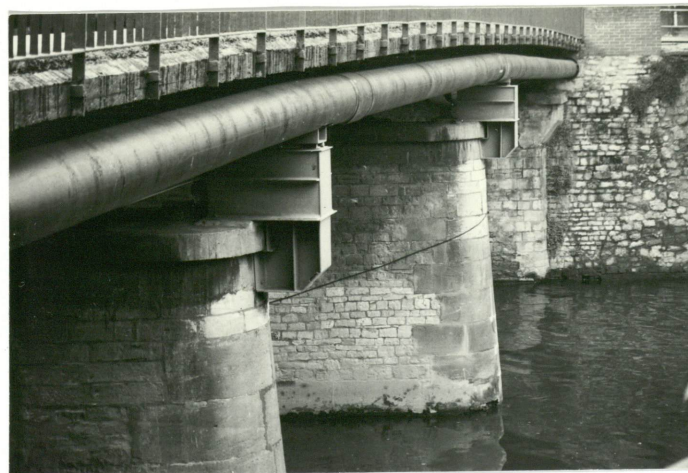

1. Ustrój nośny mostu od strony górnej wody, neg. 300/89/1
 2. Przyczółek od strony Starego Miasta, z betonową ławą podłożyskową z 1961 r., neg. 300/88/3
 3. Filar nurtowy od strony górnej wody, dalej przyczółek od wschodu z przesklepionym otworem będącym ujściem nieczynnego cieku wodnego z obszaru Starego Miasta, neg. 300/87/2
 4. Ustrój nośny mostu, belki główne i stężenia poprzeczne, posadowienie przęśla na filarze, neg. 300/88/4
- VERTE !
5. Widok mostu od strony górnej wody, neg. 200/750/4
 6. Konstrukcja wsporcza przejścia rurociągu wody cieplej dla WUPC z 1994 r., neg. 300/88/1
 7. Przyczółek od strony zachodniej, neg. 300/86/1
 8. Jezdnia i bariera od strony Ostrówka, neg. 300/89/2

Wkładkę założył: mgr inż. Leszek Budych 15 lipiec 1994 r.

Miejsce przechowywania negatywów: BSIDZT S. Januszewski

1. Miejscowość

OPOLE

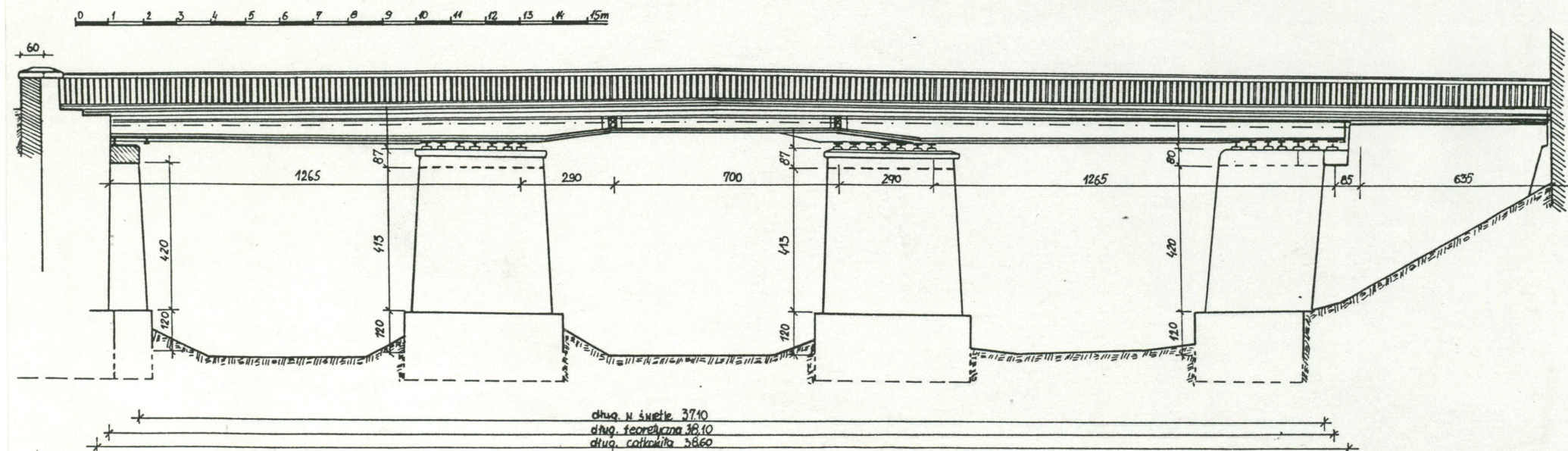
2. Obiekt

MOST DROGOWY
rz. Młynówka na ul. Katedralnej

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

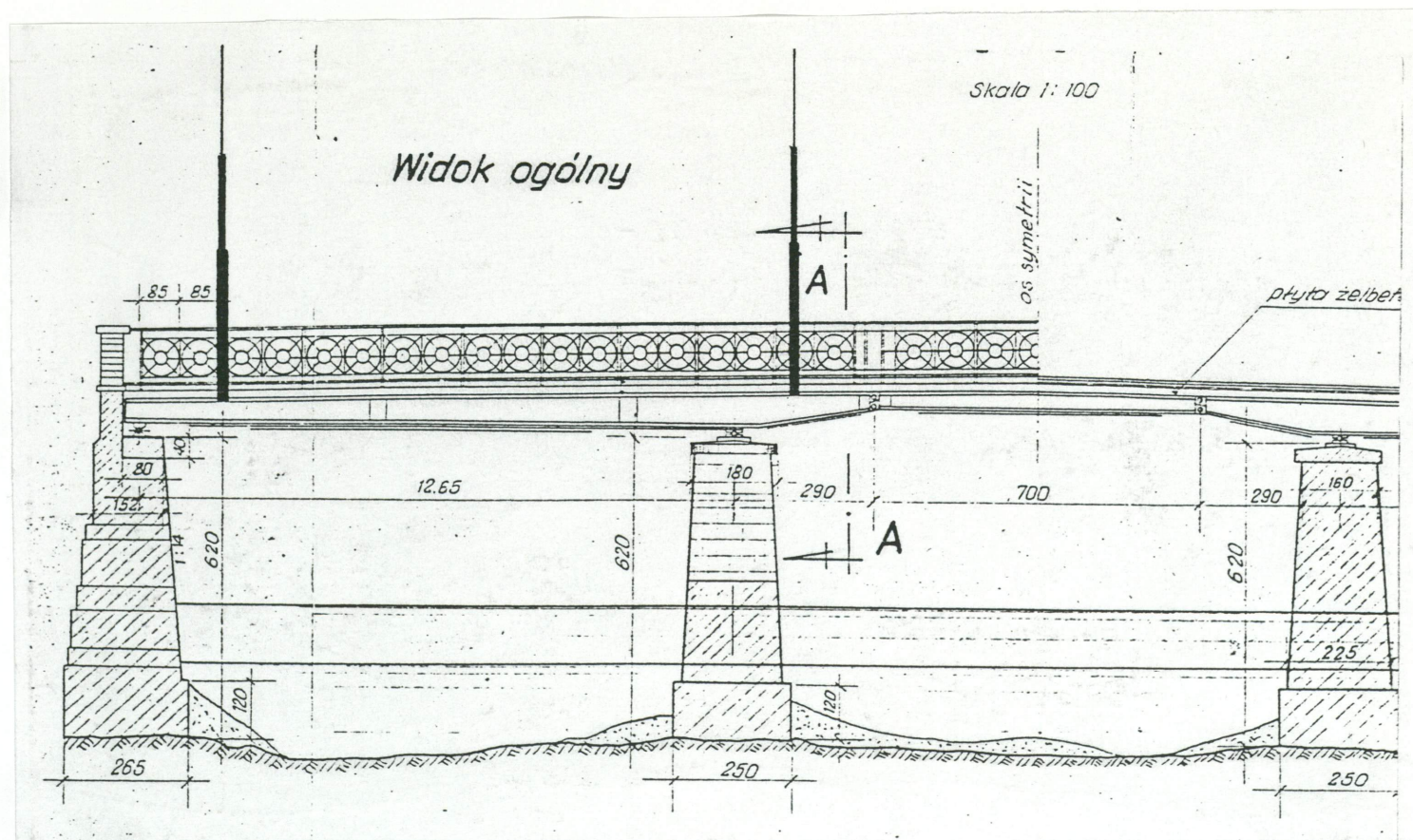
dokumentacja rysunkowa

WIDOK OGÓLNY MOSTU

Wkładkę założył: mgr inż. Leszek Budych 15 lipiec 1994 r.

Miejsce przechowywania negatywów: BSIDZT S. Januszewski

1. Miejscowość

OPOLE

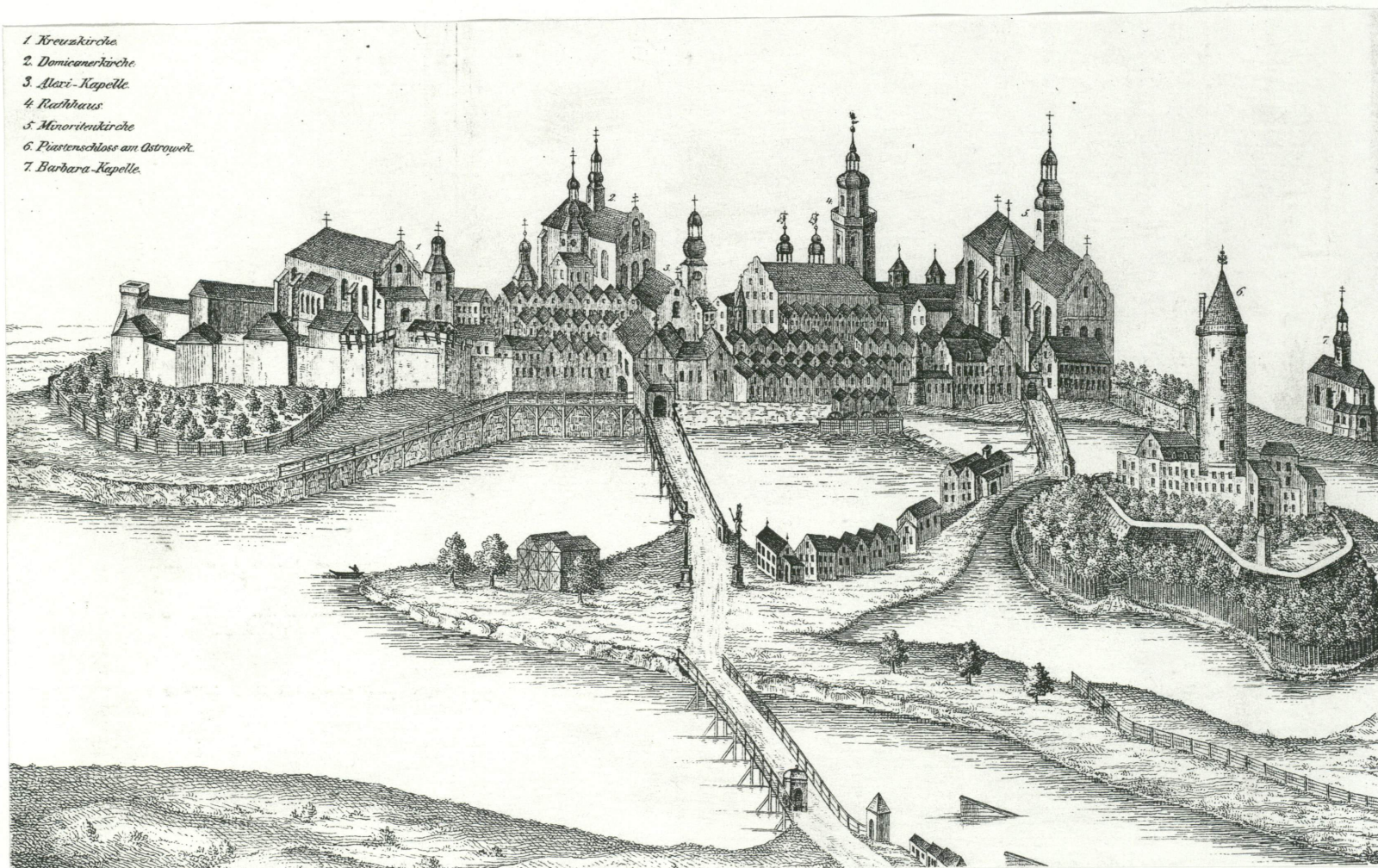
2. Obiekt

MOST DROGOWY

rz. Młynówka na ul. Katedralnej

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja ikonograficzna
widok miasta Opola z mostami na Odrze i Młynówce z 1680 r.

Wkładkę założył: mgr inż. Leszek Budych 15 lipiec 1994 r.

Miejsce przechowywania negatywów: BSIDZT S. Januszewski